

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Bulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat.)
Sürgőnycim: Közlöny, Arad
Telefonszám:
Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETES

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egyes évre 720 Lej
Fél évre 360 Lej
Negyed évre 180 Lej
Havonta 60 Lej

Hirdetések díjazása szerint.
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 4 lej, vasárnap
5 lej. Bucurestiben 50 banival
több.

Ferdinánd király Temes- megyében.

Ferdinánd király különvonata ma reggel nyolc órakor Temesvárra érkezett. Az udvari vonat félóraig tartózkodott a gyárvárosi állomáson, majd tovább haladt Bruckenauf felé. Reggeli után Bruckenauban megkezdődött az udvari vadászat, amelyen Temesvárról Lintia Valér, az erdészeti iskola igazgatója, Coste prefektus és Lintia Dyonis tanár vettek részt. — Károly trónörökös kedden délután Temesvárra érkezik, hogy a Bánáti Autoklub ünnepélyes megnyitására részt vegyen.

December 1. ünnepe.

(Saját tudósítónktól.) December elsejét, az Alba-Julian kimondott egyesülés emléknapját a szokott ünnepélyességgel ülték meg idén is. Az összes templomokban Te Deum volt, amelyen a hatóságok kiküldöttei is megjelentek. Az iskolákban a tanárok méltatták a tanulóifjúság előtt a nap jelentőségét. Aradon az Astra román Kulturregysület a Kulturpalota nagytermében hétfőn délután 5 órakor jól sikerült ünnepélyt rendezett, amelyen igen sokan jelentek meg. Nagyon tetszetek Lipovan tanár énekkarának szépen előadott dalai és feszült érdeklődés és általános figyelem között tartotta meg dr. Dragomir Szilviusz egyetemi tanár értékes és magvas előadását, amelyben az 1848-iki magyarok és erdélyi románok politikáját vázolta. A tárgyilagos és minden sovínizmustól mentes beszéd tetszést aratott. A program többi számait szavallatok és énekszámok tették ki, amelyek iránt a közönség elismeréssel adózott. Este Dragomir tanár tiszteletére bankett volt, amelyen sokan jelentek meg.

Inzultált magyar képviselő.

(Budapest, december 1.) Kellémetlen incidens játszódott le tegnap este a Keleti pályaudvar éttermében. Ruppert Rezső magyar nemzetgyűlési képviselőt egy régebbi lovagias ügyéből kifolyólag megtámadta és tetteleg inzultálta Budaházy volt százados. A volt százados annak idején párbajra hívta a képviselőt, aki azonban párbajjelenes gondolkodásához híven elutasította a fegyveres elintézt. A volt százados most ilyen módon vélt magának elégtételt venni. Ruppert feljelentést tesz Budaházy ellen.

Leverték a szudáni lázadást.

Anglia nem tart általános felkeléstől.

(London, december 1.) Az angol kormány Egyiptomban és Szudánban teljesen ura a helyzetnek. A szudáni zászlóalj lázadása nagy izgalmat keltett ugyan és el vannak készülve arra, hogy ilyen jelenségek Szudánban még néhány helyen megismétlődhetnek, de általános felkeléstől nem tartanak. Az angol lovasság és gyalogság még mindig készenlétben van, a városok felett angol katonai repülőgépek cirkálnak, azonban figyelemre méltó, hogy a tömeges letartóztatásokat nem az angolok, hanem az egyiptomi hatóságok fogatosították. A khartumi zendülésben a 11

szudáni zászlóalj vett részt, amely gépfegyvereivel vonult fel, amikor összetalálkozott egy angol csapattal. Az angol csapat parancsnoka engedelmességre szólította fel a szudániakat, azonban az egyik zendülő arabnyelvű felszólítására a szudániak megtámadták az angolokat. Erre az angol csapat körülfárta a szudáni csapatot és véres harc kezdődött, amelynek során az angolok közül 6 tiszt és 11 katona halt meg, sokan pedig megsebesültek. A zendülő szudániak vesztesége még ennél is sokkal nagyobb. A harc végül is az angolok győzelmével végződött és a zendülőket lefegyverezték.

Kizárták a magyar szocialista-képviselőket.

Súlyos ítélet a magyar nemzetgyűlési botrányok miatt. — A demokrata-ellenzék erőyes tiltakozása.

(Budapest, december 1.) A magyar nemzetgyűlés pénteki botrányának ügyében ma döntött a nemzetgyűlés. A gyűlés megnyitása előtt a mentelmi bizottság ült össze, hogy a mentelmi bizottság elé utasított képviselők ügyével foglalkozzék. A kivezetelt és megidézett képviselők azonban nem jelentek meg a bizottság előtt, hanem levelet irtak a bizottság elnökének, amelyben kifejtik, hogy a nemzetgyűlés elnökségének a házszabályok értelmében nem volt joga a palotaőröket igénybevenni. A bizottság a képviselők távoztatására dacára is meghozta javaslatát, amelyet a nemzetgyűlés mai ülésén terjesztettek elő. A mentelmi bizottság azt javasolta, hogy dr. Györki Imrét és Szilágyi Lajost 25, Propper Sándort és Kabók Lajost 22, Peyer Károlyt, Esztergályos Jánost, Balitz Gyulát, Süttő Józsefet, Szabó Imrét, Saly Endrét, Klárik Ferencet, Farkas Istvánt, Szeder Ferencet, Marasics Gézát és Peidl Gyulát 10—10 ülésről tartsa ki a nemzetgyűlés; Hebelt Edét pedig a Ház megkövetésére utasítsák. Az elitelt képviselőket Szilágyi kivételével valamennyien szociáldemokraták. A nemzetgyűlés mai ülésén Varga pártonkívüli képviselő a javaslatot szemben kisebbségi véleményt terjesztett elő, mert a javaslatot tulszigorútnak találta. A nemzetgyűlés azonban az eredeti javaslatot fogadta el és így a képviselők kizárása a mai nappal életbe is lépett.

A demokratikus ellenzéki pártok parlamenti blokkja, tegnap este közös értekezletet tartott, amely a késő éjszakai órákig tartott. Az értekezleten résztvettek a Demokratikus Szövetség, a Nemzeti Demokrata párt és a szociáldemokrata párt megbízottai.

Az értekezlet határozatot fogadott el, amellyel tiltakoznak a nemzetgyűlés elnökségének eljárása ellen. A tiltakozás jóvátételt követel és határozatában a többek között a következőket mondja: Azért szövetkezünk, hogy helyre álljon az országban az alkotmányosság teljessége, a jogrend, a jogegyenlőség, a közszabadság, hogy a kormány gazdasági politikája által a társadalmon vágott sebek begyógyuljanak és helyreálljon a közélet tisztasága. Megállapítjuk, hogy Györki Imrétől a szót akkor vonták meg, amikor a kivitel panamák ügyében adatait akarja felsorolni. Ilyen a közélet tisztaságát érintő, súlyos kérdésben nem lehet a finnyasság és formák sánca mögé bújni, hanem feltétlenül meg kell engedni, hogy a szónok az ország színe előtt elmondhassa vádját és felsorolhassa bizonyítékait. A miniszterelnök által felolvasott akta is azt bizonyítja, hogy különböző miniszteriumokban „propaganda és politikai célokra” a törvényben meg nem engedett összegeket szedtek. A földművelésügyi miniszter által kért parlamenti vizsgálóbizottság gondolatát a miniszterelnök visszautasította és minisztertársát nemcsak dezavualta, hanem egyuttal örömmel ragadta meg az alkalmat arra is, hogy a házszabályrevízió közeli tárgyalására való tekintettel erőszakos módon szabaduljon meg a harcos ellenzék tizenöt tagjától és lehetetlenné tegye számukra a vitában való részvételt. A határozat még követeli, hogy a nemzetgyűlés elnöke szolgáltasson megfelelő elég tételt a pénteken történtekért és azután mondjon le. Követeli még a parlamenti vizsgálóbizottság ki küldetését is. Az ellenzéki akció végkiéjtése elé nagy érdeklődés-

sel néznek a politikai körökben.

Miután a szociáldemokraták a pénteki események kapcsán megígérték, hogy felvonultatják Budapest munkásságát a parlament elé, a belügyminiszter elrendelte, hogy a rendőrségen nagy készenlétet kell tartani és az uccákat megerősített járőrök járják be. A miniszter utasítására tizenkét vasárnapra már engedélyezett gyűlést, amelyek közül kettő politikai lett volna, betiltották. A belügyminiszter a betiltó rendelkezést azzal indokolja, hogy a kormány nem engedheti meg, akár négyürlékek, akár felvonulások a nemzetgyűlés akarathatározását bármilyen módon is befolyásolják. — Rendzavarás azonban eddig sehol sem történt és bár az őrzőerők cirkálását beszüntették, a rendőri készenlétet egyelőre tovább is fenntartják.

Liceum-avatás Váradon.

Felépült az oradeamarei zsidó középiskola.

(Oradea-Mare, december 1.) Tegnap avatták fel ünnepélyes külsőségek között az oradeamarei (nagyváradi) zsidó liceum új épületét, amelyet három és félmillió lej költséggel emeltek. A felavatási ünnepségen a város egész társadalma, felekezeti és nemzeti különbség nélkül résztvett. Megjelent az ünnepélyen Popovici Miklós dr. prefektus, Bucio Coriolán polgármester, a hadsereg képviselői és a beszüntetett premonstreai gimnázium egész tanári kara, papi díszben. Elsőnek Kecskeméti Lipót dr. főrabbi, akinek páratlan agilitása teremteté meg az iskolát, mondott magasszárnyalásu beszédet, majd a kormány képviselőjében Popovici dr. prefektus üdvözölte az új intézményt. Rámutatott arra, hogy a kormány örömmel támogat minden olyan intézményt, amely az ország és a haladás ügyét szolgálja. Ezután a szokásos formák között a hitközség vezetője átadta az épületet az iskola-bizottság elnökének. Az ünnepséget a tanulóifjúság ének- és zenekarának szép sikerrel előadott számai fejezték be.

Seipel merénylője a bíróság előtt.

(Bécs, december 1.) Ma kezdtek meg Javoreknek, Seipel volt kancellár merénylőjének a bűnpórt tárgyalni. Javorek mai vallomásaiban azt állítja, hogy nem akarta megölni Seipelt. Nagyon rosszul ment a sorá és mindig azt hallotta, hogy Seipel az oka mindennek és ezért követett el merényletet ellene. A tárgyalást folytatják.

HOGYALL KÖZLÖNY?

1924. december 1-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.64 svájci frankot,
9.96 franciá frankot,
38.000 belföldi magyar koronát,
35.400 osztrák koronát.

Zürichben 2.70 frankot

Párisban 9.10 frankot

Newyorkban 51.50 centet

Házaszályrevízió

a magyar nemzetgyűlésben
Sürgősen letárgyalják a javaslatot.

(Budapest, december 1.) A magyar nemzetgyűlés mai ülésén a mentelmi bizottság javaslatának letárgyalása után átérték a házaszályrevízió tárgyalására, amely miatt már sok vihar színelje volt a magyar parlament épülete. Szcitovszky Béla elnök a javaslat tárgyalásának megkezdése előtt bejelentette, hogy a revízió letárgyalásának és megszavazásának sürgősségét ötvennél több képviselő kéri; a Ház a sürgősségi indítványról legközelebbi ülésén dönt. A revízió-javaslatot Orffy Imre előadó ismertette. Ismertetését azzal kezdte, hogy rámutatott a régi házaszályok hiányosságaira. Hangsúlyozta, hogy a házaszályokban biztosítani kell a nemzetgyűlés munkaképességét, a szó lásszabadságot azonban a törvényjavaslat nem érinti. Majd a külföldi parlamentek példájára hivatkozott. A javaslat fontosabb pontjai, a nemzetgyűlési külügyi bizottságának titkos ülései, valamint az interpellációs jog reformálása és a viták korlátozása. Erősebb korlátozásról csak a részletes vitánál intézkedik a javaslat, amit szükségesnek tartanak az esetleges obstrukció elkerülésére. A fegyelmi jog reformálása is szükséges az előadó szerint. Majd azt hangoztatta, hogy a házaszályrevízió elkészítésével megbízott bizottságot munkájában egyedül tiszta meggyőződése vezette és semmi ellenzékellenes szem pontja nem volt. Ezután szünetet rendeltek el, majd szünet után Grieger Miklós keresztényszocialista szólott hozzá elsőnek a javaslatához.

Gondatlan drognista.

Kétszázötven milliós kártérítés egy csecsemőnek.

(Budapest, dec. 1.) Révész Sándor biztosítási főtisztviselő feleségének ez év októberében fia született. A születésznő, aki belügyminiszteri rendelet értelmében köteles az újszülött szemébe 1 százalékos ezüstnitrátot csöpögtetni, nem a klinikán, hanem szabálytalanul egy budai drogériában vásárolta a kétkeresztes mérget, ahol 10 százalékos ezüstnitrátot szolgáltatott ki. A születésznő ezt az oldatot fecskendezte be a gyermek szemébe, aki súlyos égési sebeket szenvedett a magasszázaléku mérgetől. A gyermek szemévilágát csak a legkiválóbb szemspeciálisnak tudták megmenteni, látóképességének 80 százalékát azonban így is elvesztette. Az apa följelentést tett a budai drognista ellen, aki a törvény tiltó rendelkezése ellenére is kiszolgáltatta a születésznőnek a kétkeresztes mérget s 250 millió korona kártérítést követel a fia részére.

Német köszönet a Nathusius-kegyelemért.

Párisból táviratozzák: Hösch párisi német ügyvivő ma megjelent Herriot miniszterelnöknel és a német birodalmi kormány köszönetét fejezte ki Nathusius német tábornok szabadonbocsátásáért. Közölte, hogy ellenszolgálatként egy német fogságban levő francia állampolgárnak foglak megkegyelmezni.

Királyi vadászat Aradon.

Két napos udvari vadászat lesz a csálai erdőben.

(Saját tudósítónktól.) Magas és előkelő vendégei lesznek szerdán és csütörtökön Aradnak és Aradmegyének. Ma távirat érkezett az aradi prefekturára, amely közli, hogy szerdán délelőtt fél tíz órakor különvonat robog be az aradi állomásra, amellyel megérkezik Ferdinánd király, György volt görög király, Hohenlohe herceg, Mocioni fővadászmester, több miniszter és más magasrangú személyiség, összesen tizenhatan jönnek Bucurestiből. A látogatás ezuttal nem Aradnak szól és így nem is lesz hivatalos fogadtatás, Ferdinánd király meghívott vendégeivel a csálai erdőben vadászik két napon át, miután a csálai állami erdő vadállománya idén különösen bőséges. A látóságok fejéi minden külső dísz nélkül fogadják és üdvözlök az uralkodót, aki a pályaudvarról udvari autón

együtt a csálai erdőbe jár, ahol megérkezése után rövidesen megkezdődik a vadászat. A vadászat szerdán és csütörtökön tart és a csálai erdőn át kiterjed a pécskai erdőre is. Csütörtökön délután Ferdinánd király vendégeivel különvonaton elutazik az aradi állomásra. Hírek szerint Aradról az uralkodó a temesmegyei gróf Karácsonyi-tele birtokra megy, amelynek vadaskertjében szintén egy napig vadászik. Az aradi prefektúra és a rendőrség már megtette a kellő intézkedéseket, hogy a vadászat impozáns keretek között folyhasson. A vadászat megkezdése után a magas vendégeik zavarja meg. Hogy az aradi előkelőségek közül kik kaptak meghívót az udvari vadászatra, ezideig még nem ismeretes, a vadászat programját sem közölték még az aradi hatóságokkal.

Megfagyott a szabad ég alatt.

A kilakoltatott ember halálos álma Budapesten.

(Budapest, dec. 1.) Decem버 első napját számláljuk, s az igazi télviz ideje csak ezután szakad reánk, mégis a ragyogó kupolákkal ékes, palotás nagyváros kültekén már halálra fagyott egy szerencsétlen ember.

A mai ködös decemberi délután homályában a Besnyő-ut és Egressy-ut elhagyatott kültekli tájkán szolgálatot teljesítő rendőr észrevette, hogy az utak sarkán a bokrok alatt sötét tömeg fekszik. Közelebről szemügyre vette a bokrok alját és a sötét tömegben egy férfi hullátra ismert. A koros férfi megfagyottan hevert a bokrok alatt.

A rendőr értesítette a lakóhelyi rendőrség központi ügyeletét, ahol-

man rendőri bizottság ment ki a helyszínre. A bizottság megállapította, hogy a halott Czibula Ádám ötvenkilenc éves kőműves. A megfagyott ember hanyattfekve hevert a bokor tövében, testét látnyos és rongyos öltözék fedte, a ballábján cipő sem volt.

A rendőri bizottság tagjai a halott zsebeit is megvizsgálták, de pénzt, értéktárgyat nem leltek nála. Megtalálták azonban az okmányait, amelyekből kiderült, hogy Czibulát ezélt két héttel kilakoltatták a lakásából és mert lakása nem volt, a bokrok alatt aludta át az éjszakákat. Alvás közben ott künn fagyott meg a szerencsétlen, közel hatvanesztendő ember, akinek tetemét a törvényszéki orvos-tani intézetbe szállították.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET

Aviva-est Aradon.

Nívós programmal nagyszikertű kulturerővel rendezett vasárnap az aradi „Aviva” zsidó leányegyesület a Kulturpalota nagytermében. Herczog Sándor rabbi bevezető beszéde nyitotta meg a műsort, aki a cionizmusról tartott értekezést. Stern Magda ismert aradi urileány művészi zongorajátéka után Giszkalay János cluji lapszerkesztő egyik legszebb költeményét mondotta el óriási hatás mellett. Percekig tartó lelkes ünneplés után Küri Klári a parányi művésznő balettel táncolt nagy tetszés mellett. A műsor egyik kiemelkedő száma következett ezután. B. Szalay Aranka, Hubert Janka, Békeli Pál, Toischer Károly, Andreiescu Péter zenetanárokból álló quintett Goldmark C-dúrját adták elő precíz összetanulásban nagy sikerral. Rövid szünet után újból Giszkalay

szekesztő szavalt frappáns sikerrel. Auer Kató operanékesnő áriákat énekelte. Darvas Ernő színművész rövid költeményeket mondott el mély átérzéssel. Róna Dezső volt színgazgató Schubert, Rubinstein és Hans Hermann dalait énekelte osztatlan tetszés mellett. Az énekszámokat dr. Szelle Károly művészi zongorajátékkal kíséerte. A műsor befejező számaként egy élőképzet mutattak be Salamón király udvarában. Az élőképzetben Schlanger Mancsi, Engelmann Szidi, Gonda Zsuzsa, Schönwald Sári, Pollák Bözsi, Rothbaum Rózi, Eisikovits Irén, Eisikovits Ema, Weisz Bözsi és Karácsonyi József szerepeltek. Bakó Eszti színművésznő és Rudas Bandi komikus táncoszámai zajosan megtapsolták a Kulturpalota nagytermét zsufolásig megtöltő közörség.

(—)
Az aradi színház heti műsora. Kedden: Ártatlan Zsuzsi, operette. Lengyel Irén bucsuestje. Szerdán: Árvácska, operette. Csütörtökön: Kis muszkák, vigjáték-bemutató. Fekete Mihály felléptével. Bucsueldadás.

Az aradi színházi iroda hírei. Kedden este Gilbert színpéneji darabja, az Ártatlan Zsuzsi kerül színpadra. Ennek az előadásnak a keretében bucsuzik az aradiaktól a társulat primadonája, Lengyel Irén, aki az operett címszerepét játssza. A kiváló énekes műben fellépnek a bucsuestet tartó művésznőn kívül Békeline, Szücs Laci, Misoga, Kassay, B. Szabó, Szabadkay és Berengh. Autogramos fényképet minden földszinti és páholy jegy vevő kap. — A kis muszkák. Földes Imre vigjátéka nemcsak a csütörtöki premier, de egyben a szezonzáró is. A budapesti Renaissance színháznak ez a hatalmas sikert aratott újdonsága a legértékesebb színpadi termékek sorába tartozik. A főszerepeket Fekete Mihály színgazgató, Fekete Irén, Harmath Jolán, Küri Klárika, Mészáros Béla, Darvas, Bereng Béla és Sorri Jenő játsszák. — Az elmúlt nyár folyamán nagy feltűnést keltett a nagykapusi paraszt színtársulata, akik a Falu rossza népszínművet művészi előadásban hozták Clujon színpadra. A nagykapusi társulatot Budapestre is meghívták vendégszerepelni, de mielőtt a magyar fővárosba mennének, Aradot is utba ejtik. A paraszt színészek a nyár óta a Sárga csikót is betanulták és így mindkét népszínművet bemutatják az aradi színpadon.

Müttermüller és neje növendékei hangversenye december hó 7-én fél 5 órakor az aradi Kulturpalotában, Jégvek Scherhagnál Aradon.

Balla Frigyes aradi képiállítás, tekintettel az óriási érdeklődésre, két nappal meghosszabbodott és így a képsorsolás is december 4-ére, csütörtökre halasztatott.

Ellopott szenzáció.

Házkutatás a „Neues Wiener Journal” szerkesztőségében.

(Bécs, dec. 1.) Érdekes házkutatás történt a „Neues Wiener Journal” szerkesztőségében. Egy Schuster Valentin nevű kereskedelmi utazó, akét néhány hétig a steinhofi tébolydában kezeltek, ennek archivumból ellopta Kadlvetz Edít Idának, a nagy bécsi szatista botrány hősnőjének körtörténetét. A tébolydából való elbocsátása után felkereste Lippowitzot, a „Neues Wiener Journal” kiadóját és főszerkesztőjét és az ellopott aktákat följajnlotta közlés céljából. Lippowitz nagyobb összeget fizetett Schusternek, aké erre az összes aktákat átadta. A „Neues Wiener Journal” karácsonyi számában akarta a terjedelmes és sok pikantériát tartalmazó dokumentumokat megjelentetni. A rendőrség azonban néhány nap előtt tudomást szerzett az aktalopásról, házkutatást tartott a lap szerkesztőségében, ahol az aktákat megtalálva lefoglalta ezeket. Lippowitz főszerkesztő ellen külön eljárás indult meg, mivel tudta, hogy az aktalopás után került Schusterhez és ahelyett, hogy jelentést tett volna az ajánlatról a rendőrségnek, titokban az ellopott aktákat megvásárolta lapja számára. Az érdekes sajtóbotrány bécsi újságírói körökben érthető fel-tűnést keltett.

Puccini meghalt.

A világhírű zeneszerző tragikus elhunyt.

(Saját tudósítónktól.) Vékony táviródrótokon mindenhatóvá elfut a szomorú hír: **Giacomo Puccini, a világhírű olasz zeneszerző, a modern zene megteremtője, egy brüsszeli csendes szanatóriumban hosszabb szenvedés után meghalt.** A Tosca, Pillangó kisasszony és Bohémek komponistájának kezéből kihullott a dirigensi pálca, nem üt le többé a zongora mellé, hogy újabb halhatatlan munkát komponáljon. Puccini a huszadik század operakomponistája volt és zeneszerző még olyan sikert nem ért el darbajával, embert még nem ünnepeltek olyan forrón és bensőségteljesen a színházakban mint őt. Egyidőben játszották operáit Európa és Amerika nagy operaházaiban és még ma is állandó műsordarabok a világ minden színpadán a nagy olasz komponista munkái. Puccini zenéjéről és művészetéről hatalmas szakmunkák jelentek meg a legkiválóbb esztétikusok tollából, a „Maestro“ bevonult a halhatatlanok közé.

Giacomo Puccini 1858-ban született Luccában régi zeneszerzőcsaládból. Ő is a zenét választotta hivatásul és a milánói konzervatóriumba iratkozott, ahol Bazzini és Ponchielli mesterek és híres tanárok alatt tanult. Tehetségét már korán felismerték és nagy jövőt jósoltak neki. Első operáját a Le Villit huszonhat éves korában 1884-ben írta, be is mutatták Olaszország több városában, de különösebb sikert nem aratott. Másik operája az *Edgar* három évvel később került színpadra, de ez sem hozta meg az annyira óhajtott sikert. Az európai sikert a *Manon* kezdte meg, amelyet 1893-ban mutatott be a hamburgi Opera. Ezzel a művével Puccini egyszerre ismertté lett és Hamburg után jött Páris, Milánó, Róma, London, Berlin, beszélni kezdtek a fiatal olasz komponistáról, aki Milánóban a nagy siker közepette is tovább dolgozott rendületlenül. 1897-ben befejezte egyik leggyönyörűbb operáját a *Bohémeket*, amelyet Turinban mutattak be még ugyan abban az évben. A siker óriási volt, a sajtó és a kritika meghajolt előtte, egymásután szerezték meg előadásra a Bohémeket az összes európai színpadok és a híres darab sorozatos előadásokat ért meg. Három évvel később 1900-ban újabb Puccini-ünnep volt, ezuttal már Rómában, színpadra került a huszadik század legnagyobb operája a *Tosca*. A zeneesztétikusok állítása szerint ebben bontakozik legjobban Puccini zsenije. 1904-ben a Scala mutatja be a *Pillangó kisasszonyt* (*Madame Butterfly*), mely újabb elismerést hozott a részére, ebben a gyönyörű operában a hangszerelést művészi tökélyre vitte. Sorra járta Puccini az európai nagy metropolisok nagy színpadait és mindenütt maga dirigálta a Pillangó kisasszonyt. Budapesten 1906-ban mutatták be az illusztris szerző vezénylete alatt a híres darabot és a magyar fővárosnak valósággal ünnepe volt a mester megjelenése a pulpituson. Utolsó nagyobb operája a *Nyugat leánya* (*La Fanciulla dell' West*), amely azonban nem aratott olyan világsikert, mint a többi darabok. Hasonlókép-

pen nem érte el a Puccini magasztalatot a *Fecskék* (*La Rondine*) vig-opera és három egyfelvonásos *A köpeny*, *Angelica nővér* és *Gianni Sicchi*, amelyeket két évvel ezelőtt mutatott be a bécsi Opera a szerző vezénylete mellett. Irt még több kamarazenét és egy ünnepi misét.

Puccini már régebben betegkedett és két év előtt, amikor Bécsben járt, a fáradtság jelei mutatkoztak rajta. Azóta visszavonultan élt Milánó melletti tusculánumban. Az utóbbi hetekben állapota súlyosabbra fordult, gégejét támadta meg a veszedelmes kór. Brüsszelbe ment egy szanatóriumba, ott látszatra sikeres operációt végeztek rajta, majd rádiummal kezelték, de mindez nem segíthetett rajta, szombaton délelőtt 10 óra 20 perckor szívbénulás következtében örök álomra hunyta le szemét. A nagy olasz zeneszerző halálát az egész művelt világ gyászolja. Tetemét Olaszországba szállítják, s ott helyezik el nagy

gyászporon mellett örök nyugalomra.

Amikor a nagybeteg Puccini Brüsszelbe utazott, a királyi pár rendeletet adott ki a brüsszeli olasz követségnek, hogy minden órában sürgönyileg értesítsék őket a nagy művész hogylétéről. Amikor szívbénulás következtében meghalt, az olasz követségre azonnal kitűzték a gyászlobogót. Értesítették a halálról a belga királyi párt is, amely résztáviratot küldött Rómába. A nagy művész halálának híre az olasz fővárosban nagy hatást váltott ki. A szenátus elnöke elhatározta, hogy néhány szenátorral együtt Brüsszelbe utazik, hogy a temetésen résztvegyenek. Ezenkívül hivatalos jelentést adtak ki a nép részére, hogy az általa imádott művész meghalt. A lapok oldalakon keresztül tárgyalják Puccini életétörténetét és pályafutását, hangsúlyozva azt a nagy veszteséget, amely halálával az olasz zene-kulturát érte.

többen hallották és ezeket kihallgatták. A felvett jegyzőkönyveket ma mutatta be az elnök és kijelentése miatt *Márfit újabb rendbüntetéssel sújtotta*. A mai tárgyalási napon különben Szász József védője mondotta el védőbeszédét.

SPORT

O Aradi football-eredmények. **AMTE—Olympia 6:1 (2:1). Barátságos mérkőzés.** Az AMTE a bajnokságban való vereségeért impozáns revancheot vett durva ellenfelein, amely a végén két játékos kiállítását eredményezte. Az AMTE a pár év előtti kitímó Vizvári I. szerepeltette, mai játékában azonban még sokat kell köszörülni. Az AMTE-nak különösen a csatárlánca volt eredményesen áttörőképes. Az örökifjú Stoffa irányításával nagyszerű cselezéseikkel, könnyű munkájuk volt a bizonytalan és sok helyen kimélelten durva Olympiával szemben. Feltűnő gyengén szerepelt Sotus. Érdekes, hogy az AMTE két tizenegyest eredménytelenül hagyott, amely balszerencse a csapatot egész szezonon át kísérte. Az AMTE goalját Stoffa (3), Auer I. (2), Teleky lötték, az Olympia egyetlen goalját Barbu I. helyezte közvetlen közelből. — **Ifjusági mérkőzések.** ATE ifj.—Egyetértés ifj. 4:1 (2:0). Gloria ifj.—Vointa ifj. elmaradt a Vointa távolléte miatt. AMTE ifj.—Olympia ifj. 2:0. Csak egy félidőt játszottak és barátságos volt. Az ifjusági bajnokságban egyébként az ATE vezet veretlenül, míg a szövetségi díjmérkőzéseket a Gloria II. nyerte.

Külföldi eredmények. Budapest MTK—KAC 2:0. UTE—BEAC 4:0. VASAS—FFC 1:1. NSC—Zugló 2:0. BTC—III. ker. 1:1.

O Aradi Athletikai Club old-boys vacsora december 6-án a „Kiskeresztben.”

O Verekedés a sporttelepen. Tegnap a Kinizsi—Politechnika mérkőzés után a játékosok között szóváltás keletkezett, amely később tetlegességgé fajult. A verekedésben Drucker Kinizsi játékos, Kilianovits, Ormai, dr. Gerendai és Baly mérnök megsérültek.

Németország választási harcai.

Essenből táviratozzuk: Marx birodalmi kancellár egy ma itt megtartott választói gyűlésen mondott beszédében azt hangoztatta, hogy munkaképes birodalmi gyűlésre van szükség, amelynek többsége el kell tölkelve legyen arra, hogy folytassa az eddigi külpolitikáját. Reméli, hogy a német nemzet a december hetedik választásokon ilyen irányban fog dönteni. A kormány esetleges kibővítésében döntő szempont lesz a pártok állásfoglalása a kormány, bevált külpolitikájával szemben.

Felmentést kértek Márfiék.

Ulain vádja Bethlen ellen. — Folynak a védőbeszéd a budapesti bombapörben.

(Budapest, december 1.) A bombamerényetek pörének tárgyalásán a védők védőbeszédeiket folytatták. A legérdekesebb és legjelentősegteljesebb Márfi József védőjének dr. Kiszely Istvának a beszéde. Kiszely azt hangsúlyozza, hogy Márfi rágalomhadjárat áldozata. Védelmébe vette az ébredőket is, akiknek szerinte semmi közük nincsen a merényletekhez. Majd azt hangoztatta, hogy a közvélemény is nagyon jól tudja, hogy a rendőrségen véréssel szokták a vallomásokat kikényszeríteni. Mire az elnök közbeszólt és figyelmeztette Kiszelyt, hogy a bíróság előtt csak olyasmit szabad állítani, amit bizonyítani is tud. Gyanúsítani és általánosítani a bíróság előtt nem lehet. Márfiban több tanu felismerte azt az embert, aki a bombamerénylet napján az Erzsébetvárosi Kőr Herczeg nevű portásától információt kért. Ezekre a tanukra Kiszely kijelentette, hogy elfogultak, mert Márfival ellenkező világnézetet vallanak. A Rassay Károly és Miklós Andor ellen elkövetett merényletekre kijelentette, hogy Márfinak ezekhez szűz köze, de a felküldött kézigranátok, amíg fel nem robbannak, addig teljesen veszélytelenek. A védőnek ezt a megjegyzését a tárgyalás közönsége nagy derűltséggel fogadta. Majd összevezetett a védő Langer elnökkel, s végül is a védő kimagyarázta magát. Beszédét azzal végezte, hogy felmentést kért Márfi részére.

Ezután Ulain Ferenc védő állt fel s azt a meglepő bejelentést tette, hogy amikor gróf Bethlen István miniszterelnök tanukihall-

gatása után eltávozott a tereméből, akkor az ajtóból visszafordulva így szólt:

— **Majd megkapjátok ti!**

Ulain Ferenc ehhez megjegyzéseket és bizonyos következtetéseket is fűzött, Langer elnök azonban megjegyezte, hogy Ulain bejelentését még arra sem tartja érdemesnek, hogy jegyzőkönyvbe foglaltassa. Rövidesen tisztázódott a dolog. Tényleg elhangzott ez a kijelentés, hogy „majd megkapjátok ti!”, de nem a miniszterelnök szájából, hanem Márfi kiűtötte vissza a terembe, amikor renitens viselkedése miatt az elnök fogházörökkel kivetettette. Az ügyészi emelvény közelében Márfi Józsefnek ezt a kijelentését

Állami tartásdíjat kér a volt főhercegi hitves.

Wölfling Lipót elvált felesége apanázsért perli az osztrák államot.

(Bécs, dec. 1.) Wölfling Lipót, az egykori Lipót Ferdinánd toskári nagyherceg első elvált felesége, Adamovics Vilma, akit Wölfling 1907-ben hagyott faképnél, most pert indított az osztrák állam ellen és tartásdíjat követel. Adamovics Vilma avval érvel, hogy a Habsburg-ház házi törvényei értelmében őt, aki elválása óta nem ment ismét férjhez, özvegynek kell tekinteni és ezért igényt tarthat apanázsra. Az osztrák udvar azonban már nem létezik, ezért jogos követeléseit csak is az osztrák császárság jogutódjával, az osztrák köztársasággal szemben érvényesítheti. Adamovics Vilma több száz milliót követel. Az érdekes keresetet a bécsi

polgári bíróság legközelebb fogja tárgyalni.

— **Tömeges bizonyítványhamisítás.** A barladi Codreanu lyceum igazgatója körlevelet intézett a romániai bíróságokhoz, amelyben tudatja, hogy eddig még ki nem nyomozott diákok intézeti bizonyítvány-nyomatványokat és bélyegzőket hamisítottak és ezekkel több hamisított érettségibizonyítványt állítottak ki. Az igazgatóság felkéri a bíróságokat, legyenek figyelemmel a barladi lyceum bizonyítványai iránt és a rendőrség indítson nyomozást annak megállapítására, hogy a városban nem éle vissza valaki ilyen bizonyítványokkal.

HIREK

Megszólalt a magyar falu.

Egy Amerikába vándorolt magyar írása Fedák Sáriól.

(Budapest, dec. 1.) Abba a csunya és elkéseredett harcba, amely Fedák Sári és impresszáriói között támadt, valóságos oázisként hat az a levél, amelyet egy huszonkét év előtt Amerikába kivándorolt magyar írt Pestre öccséhez a Newyork közelében fekvő Schemkatasnyból. A levélről elmondja, hogy — ez még az összeveszés előtt történt — Fedák Sári fellépett ott a magyar falu emlékéért idéző „Mézes kálós” című daltékban és a művésznek másnapi távozása után nagy üresség, majd honvágy támadt föl a lelkében rég elhagyott magyar táj, magyar háza iránt... Otthon vagytok saját országokban, — panaszkodik a levélíró, — bármily kicsiny is az. Bármily barna a kenyér, saját földetek, a magyar háza földje termette. Mégis csak otthon, a saját fajtátok közt vagytok. Most érzem igazán, hogy aki magyar, nem tud sehhol boldog lenni, csak Magyarországon. Huszonkét évi távollét után is visszasírok oda, a hol bölcsőmet ringatták. Nem pótolja az elhagyott hazát semmi, a nagyobb darab fehér kenyér sem, amit itt hagyok, mer mégis csak idegen kenyér az. Idegen. Idegen élt minden... Építetek, dolgozotok magatoknak, a magyar hazának, a magyar népnek. Ne úgy, mint mi, idegenbe szakadtak, akik másnak, más nemzetnek dolgozva gyűjtjük a kincseket. Ugyiszólván gyermekem voltam, mikor elkerültem ide, az Egyesült Államokba, de szívem ma is visszavágyakozik hazra, Magyarországra. Parányi szikra kell csak és fellobog a honvágy, mint bennem a „Mézeskálós” előadásán.

— Volt miniszter a kultúráért. Cosma Aurél dr. volt miniszter, Timisoara országgyűlési képviselője a bucuresti Tudományos Akadémián 1000 darab Timisana részvényt helyezt el, amelynek évi átlagosan 90 lejes kamatait irodalmi munkák jutalmazására fordítja. A volt miniszter azonkívül százezer lejt ajánlott fel egy történelmi munkára, amely a román nép történetét írja meg. A munkát tekintet nélkül a szerző nemzeti ségére, a legjobb munkának adományozza a bíráló bizottság.

— Az aradi pénzügyigazgatóság új tisztviselői. Popovici Józsefet és Ilica Jánost egy ma érkezett miniszteri leirat az aradi pénzügyigazgatósághoz tisztviselőnek nevezte ki.

— Franciaország a békéért. Párisból táviratozzák: A köztársasági párt ma az Epinalban gyűlést tartott, amelyen Herriot miniszterelnök is résztvett. Herriot beszédet is mondott, amelyben azt hangsúlyozta, hogy kormánya a békéért dolgozik. Franciaország Elzász-Lotharingiáját visszakapta és most már hódításokat nem akar, hanem csupán biztonságot. Egész politikájának a béke a jelszava.

— Béreljen Kerpel könyvtárában! — Robbanás a timisoarai rádióállomáson. Megírta a Közlöny, hogy a temesvári rádió-állomás megkezdte működését. Ma a leadó-állomáson a benzinmotor felrobant, de szerencsére egyetlen ember sem sérült meg.

Felségsértéssel vádolt magyar szocialistavezér.

Budapestről táviratozzák: A törvényszék vádindítása ma hozott határozatával vád alá helyezi Weltner Jakabot, az emigrációból önként visszatért szocialista vezért felségsértésért és lázadásért.

Rejtelmes rablógyilkosság Bécsben.

15 évi súlyos börtönmre ítélték egy 25 éves cselédleányt.

(Bécs, dec. 1.) Az osztrák főváros lakosságát négy nap óta különös rablógyilkossági bűnpör tárgyalása tartja izgalomban — Pruscha Franciska huszonöt éves házműtársi alkalmazott bűnpörét tárgyalták, akit a hatvanhét éves Eberl Mária meggyilkolásával és kirablásával vádolnak.

Pruscha Franciska bizalmas barátságban állott a koros Eberl Máriával és ezt a körülményt a vád szerint borzalmas módon kihasználta a rablógyilkosság elkövetésére. A cselédleány megfojtotta a hatvanhét éves Eberl Máriát és aztán kirabolta. — Amikor Pruscha Franciskát annak idején tartóztatták, a rendőrség vele együtt őrizetbe vette Meche németországi orvost is. Az őrizetbe helyezett orvos alborletben lakott a meggyilkolt Eberl Máriánál és a gyilkos Pruscha Franciskához bizalmas barátság fűzte. Az orvost — akit a nyomozás alkalmával meggyanúsítottak — később szabadlábra helyezték.

A bűnjelöltek között titokzatos, de fontos szerepet játszott egy kis női ruhadarab, amelyet az áldozat égya alatt találtak, a gazdáját azonban kideríteni nem sikerült.

A tárgyaláson Pruscha határozottan tagadta a terhére rótt bűncselekmény elkövetését.

A négynapos tárgyalás azzal végződött, hogy az esküdtek a rablógyilkosságra vonatkozó kérdésre hat igennel és hat nemmel szavaztak, míg a gyilkosságra vonatkozólag tíz és a lopásra vonatkozólag tizenegy igen szavazat esett. A bíróság a vádlottat tizenöt évi súlyos börtönmre ítélt.

Pruscha Franciska az ítélethozatás alatt szakadatlanul siránkozott, úgy hogy az elnök végül is kénytelen volt a tereméből eltávolíttatni. Ez az intézkedés egyébként a négynapos tárgyalás során többször ismétlődött.

A bíróság épülete előtt több száz ember gyűlt egybe, akik mind felmentő ítéletet vártak és a tárgyalás ilyen eredményére fogadásokat is kötöttek.

Hogyan buktatták meg Trockijt.

Elvették tőle a hadseregparancsnokságot. — Ujból megszilárdult a Lenin-féle irányzat.

(Berlin, dec. 1.) Irtunk Trockij bukásáról: annak részleteiről az alábbi tudósítás számol be: Az utóbbi időkben egyre erőteljesebben csendültek fel egy rendszeres hajszának a motívumai, melyet a „triumvirátus” Sztalin, Zinovjev és Kamenev indítottak a külügyi miniszter, Trockij és irányzata ellen. Fel-felhangzottak a vádak — már egy évvel ezelőtt is ezek voltak — hogy Trockij „nem-kommunista” nézeteket vall és azok szerint cselekszik. A tavasszal, mint emlékeztetés, a kommunista párt kongresszusa ezért megróvó határozatot is hozott a hadügyminiszter ellen s hogy nem fosztották meg állásától, annak az volt az oka, hogy a triumvirátus nem érezte egészen biztosan magát a nyeregben. Trockijnak pedig meg lehetősége a hadseregben. Most a párt központi bizottsága újabb, nem részletezett vádak alapján kifejezte megbotránkozását, hogy Trockij újból megkezdte harcát fontos pártintézmények és a kommunista internacionale ellen. Ennek következménye volt, hogy a legutóbbi fontos katonai tanácskozáson Trockij, a hadügyminiszter

nem vett részt, sőt oly hangok halaszottak, hogy Trockij őrizet alatt van. A vörös hadsereg egyes részei ekkor tüntettek Trockij mellett, de úgy látszik erős kisebbségben maradtak. A hadsereg politikai biztosainak gyűlésén, melyen Trockij helyettese, a balti Frundze elnökölt, bizalmat szavaztak a Trockij ellenes mozgalom vezetőinek, akik Lenin régi tanítványai.

Ennek azután meg is volt a következménye. Most már, ha nem is hivatalosan, de egész határozottan, jelentik Moszkvából, hogy a forradalmi katonai bizottság, melynek Trockij elnöke volt, megfosztotta úgy ettől a méltóságtól, mint a hadügyi népbizottságtól. Hogy fognak-e rá valami fontosabb állást bizni, vagy pedig elküldik valami külföldi követség élére, az még bizonytalan. Lelvése minden esetre annyit jelent, hogy a kommunista pártban teljesen megszilárdult a triumvirátus irányzata, melynek lelke Zinovjev és a mely a Lenin-féle elvekből semmit sem akar engedni. Trockij utóda gyanánt Vorozsilovot, a moszkvai katonai kerület parancsnokát emlegetik.

— Felmentett timisoarai hírlapíró.

Érdekes sajtópert tárgyalt ma a temesvári törvényszék. Teorian, nagytoroki görög keleti lelkész sajtópert indított Dávid Oktáv hírlapíró a Vointa Banatului munkatársa ellen, egy támadó cikk miatt. A mai tárgyaláson a hírlapíró bizonyította a cikkében írott adatok valódiságát, mire a bíróság a rágalmozás vádját alól felmentette.

— Betörők az aradi vasútállomáson.

Tegnap este észrevette egy vasúti őr, hogy egy az aradi állomáson álló díóval megrakott vaggont valaki feltörte. Lesbe állott és rövid idő múlva két férfi zsákokkal felszerelve jött a feltört vaggonhoz és hozzáfogtak a zsákok megtöltéséhez. A vasúti őr le akarta tartóztatni a két tolvajt, akik azonban elmenekültek. Az állomási rendőrség megindította a nyomozást a betörők kézrekerítésére.

— Rablógyilkosság Kudzsiroon.

Orastie (Szászvárosról) jelentik: Beszállis kegyetlenséggel végrehajtott rablógyilkosság történt a napokban Kudzsiroon. Egy katonaruhába öltözött férfi bezorogott Bulbucan Simon kudzsiri havasi lakos háza ajtaján. Bulbucan mit sem sejtve nyitott ajtót. A katonaruhás férfi kezében tartott revolverével többször ráírt a gazdára, aki eszméletlenül terült el a földön. A meggyilkolt gazda feleségét a katona felszólította, hogy adja át összes értékeit. Az asszony 3700 lej készpénzt, egy 10 ezer lej betétről tanuskodó takarékpénztári könyvet és sok felírneműt adott át a rablónak, aki ezután megkötözte és futva eltávozott. A gazdálkodó sérüléseibe más nap behalt. A rablógyilkos kézrekerítésére megindult a csendőrségi nyomozás.

— Meggyilkolt csecsemő. Orastie

(Szászvárosról) jelentik: Toma Mária, itteni 18 éves cselédleány ellen a napokban hűnvádi feljelentés érkezett az ügyészségre, a melyben azzal vádolták, hogy újszülött gyermekét meggyilkolta és lakóháza udvarán elásta. A megindult bünygi vizsgálat megállapította a bűncselekményt, a gyermek holttestét exhumálták és felboncolták. Az anya kihallgatásakor azzal védekezett, hogy halott gyermekét szült és hogy szegényét eltitkolja, elásta kisfiát. A boncolóorvos nem tudta megállapítani, hogy a gyermek tényleg gyilkosság áldozata-e. A nyomozás folvik.

— Hirtelen halál. Rejtélyes körülmények között halt meg tegnap délután Suky József 54 éves Arad-gáji gazdálkodó. Egy gáji korcsmában az első pohár bor elfogyasztása után hirtelen rosszul lett. Vencel Mihály kocsis felszólította, hogy üljön fel kocsijára, s behozza az aradi kórházba. Suky elfogadta az ajánlatot és amikor a kocsis a kórház előtt leakarta segíteni, észrevette, hogy a szerencsétlen ember kiszenvedett. A hirtelen halálesetről jelentést tettek az ügyészségnek, ahol elrendelték a holttest felboncolását.

— Könyvek árán Kerpelnél.

— Rehabilitált tisztviselő. A közelmúltban történt Aradon Institoris Antal letartóztatása, akit a Genius irodalmi lap azzal vádolt meg, hogy bizonyos előfizetési összegekkel nem számolt el. Az eset előzménye az volt, hogy Institoris a Genius igazgatóját tetleg inzultálta, aki az inzultus hatása alatt tette meg ellene a feljelentést. A rendőrség Institoris letartóztatta, így nem állt módjában bizonyítékait idejében beszerezni, hogy ártatlanságát igazolhassa volna. A bizonyítékok beszerzése után kiderült, hogy Institoris nem követte el a terhére rótt cselekményt, úgy minden irányban tisztázódott, amit a feljelentők időközben maguk is kénytelenek voltak igazolni. Így az ügyészség a mai napon az ártatlanul kárváriát járt ember ellen a vádat elejtette.

— St. piol-gyártereket, Jepage Cluj.

Halálozások. Báró Haan Ödön szuton értesíti rokonait, jóbarátait és ismerőseit, hogy szeretett jó édesanyja, özv. báró Haan Miksáné nov. 30-án hirtelen elhunyt. Temetése f. hó 3-án, szerdán lesz Mária Wörthön (Ausztria.)

Tanfi Ida, az aradi társadalomnak régi, általános tiszteletben álló tagja ma reggel rövid szenvedés után elhunyt. Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz a Piața Imperatul Traian 3. sz. gyászaházból.

Főszolgabírói képesítő vizsga. Bucurestiből távirat érkezett a prefekturára, hogy december 15-én a Bucuresztiben székelő állandó közigazgatási tanács ülést tart, amelyen mindazok, akik a főszolgabírói pályára akarnak lépni, előzetes vizsgát tehetnek. A főszolgabírói állás elnyeréséhez jogvégzettség kell, de pályázhatnak azok az okleveles jegyzők is, akik öt évet töltöttek a jegyzői pályán. Bővebb felvilágosítás a Monitorul Oficial november 30-iki számában tudható meg.

Lavina--asszonyszivek.

Főszerepben: Várkonyi Mihály

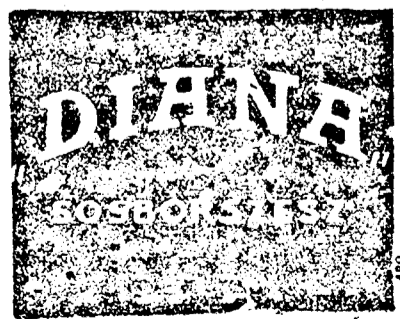
Betörők nyomában. Amint megírta a Közlöny. Guttman Ignác aradi kereskedő üzletébe az elmúlt hét egyik éjszakáján betörtek és 150 ezer lej értékű ruhanevet loptak el. A körülményekről rendőrségi nyomozás megállapította a betörők pontos személyi adatait és előreláthatólag rövidesen sikerül a tetteseket letartóztatni és ezzel egy veszedelmes bandát tesznek ártalmatlanná.

Ingyen, költségmentesen meggyőződhetik róla, mily nagy szerűen tisztítja beleit, hogy **frissíti egészségét** és hogy üdíti fel testét a **KOPROL** lóizű csokoládé vértisztító. Teljesen ingyen kap egy próbát, ha címét közli a „SEA“-KRAYER laboratóriumnak, Timisoara 85. sz.

Ha férfiváltat szükségleteit olcsón és jól akarja beszerezni, keresse fel Maneát, Arad, Str. Metianu.

H. Sziklay Gizi Aradon, a Krispin-teremben lévő tánciskolájában december 3-án kezdők részére új táncokon kezdődik.

Körösi Dudás teljes zenekarával ma estétől kezdődőleg minden este újból a Dácia-kávéházban muzsikál.

Esküttet mégis Györki Imre védi.

A budapesti bíróság lesújtó kritikája a védelem taktikázásáról. — Nagyatádi Szabó emléke.

(Budapest, december 1.) Az Eskütt-pör mai tárgyalásán dr. Györki Imre és dr. Weisz Ödön ügyvédek bejelentették az elnöknek, hogy ismét hajlandók Eskütt Lajos védelemét elvállalni. Törekvő elnök a bejelentésre azt mondta, hogy tudomásul veszi a védőváltoztatást, de csak azért, mert a törvény nem engedi meg, hogy a bíróság ezt az újabb bejelentést elutasítsa, bármilyen visszavonást is keltsen a bíróság előtt ez a védelem körüli és az igazságszolgáltatás tekintélyét sértő eljárás. Ezután Térfy Béla nyugalmazott közlelmezési minisztert hallgatták ki. Térfy elmondta, hogy 1921 szeptemberében nagyatádi Szabó István őt bizta meg a földművelésügyi miniszteriumban a vizsgálatot lefolytassa. A vizsgálat során Eskütt már le volt tartóztatva.

gálatot lefolytassa. A vizsgálat során Eskütt már le volt tartóztatva.

— Teljes határozottsággal mondom, — mondotta Térfy — hogy a vizsgálat során miniszteri tisztviselőkkel szemben semmi gyanu sem merült fel.

Térfy legteljesebb impressziója, hogy nagyatádi Szabó teljesen távolállott az illetéktelen pénzekről, ha ugyan ilyenek egyáltalában befolytak. Az elhunyt minisztert egyénileg a legintaktabbnak, a legtisztábbnak tartja és nem is tételez fel róla alávalóságot. Ugyanezt mondotta a miniszterelnök is. Az ügyész kérdésére még kijelentette, hogy a vizsgálat megindítását annak idején nagyatádi Szabó kérte és terjesztette elő a minisztertanácsban.

Nagyarányu

visszaélések az aradi gyermekkórháznál

A kórház gondnokát őrizetbe vette az aradi rendőrség. Nagymennyiségű kórházi fehérműt találtak nála.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrségnek tudomására jutott, hogy R. Alexandrescu, az aradi gyermekkórház gondnoka Bucuresztibe akar utazni és nagymennyiségű, a kórház tulajdonát képező fehérműt szándékozik magával vinni. A rendőrség informátora szerint a gondnok már eddig is nagy értékkel károsította meg a gyermekkórházat. Jancu Traian a bünyügyi osztály főnöke egy detektívvel meg is jelent az állomásnál, hogy meggyőződjék arról, vajjon a vádak megfelelőnek-e a valóságnak. Alexandrescu gondnokot a vonatba való beszállása előtt igazolásra szólította fel. A gondnok kijelentette, hogy egy nagyobb csomagot visz magával és abban azonban könyvek vannak. A bünyügyi osztály főnöke azonban megtudta, hogy Alexandrescu a nála levő egy csomagon kívül tíz nagyobb csomagot adott fel személypödvászként Bucuresztibe. A gondnok hamis bevallása miatt az összes csomagokat lefoglalták és Alexandrescut elő-

állították a rendőrségen. A rendőrség megbízottal házkutatást tartottak a gondnok lakásán, ahol olyan bizonyítékokat találtak, hogy a rendőrség elrendelte Alexandrescu őrizetbe helyezését. A lefoglalt csomagokban több mint kétszáz törülközőt, különféle ágyneműket és rengeteg fehérműt találtak, amelyek mind a gyermekkórház tulajdonát képezték. A gondnok kihallgatása alkalmával azzal védekezett, hogy távirati rendelkezésre akart Bucuresztibe utazni és a kórház tulajdonát képező fehérműket magára akarta kicseréltetni. A rendőrség tovább folytatja a szigorú nyomozást, amely arra is kiterjed, hogy a kórház betegeinek élelmézésében nem történtek-e bünyös manipulációk. Számos jelentés érkezett már ugyanis az illetékes hatóságokhoz, hogy a kórházban ápolt gyermekek nem részesülnek kellő ellátásban és ez az oka annak, hogy a halálozási arányszáma a gyermekkórházban feltűnően emelkedett.

Lavina--asszonyszivek.

Főszerepben: Várkonyi Mihály

A táncosnő tragédiája. Budapestről jelentik: A magyar belügyminiszterium már régebben elhatározta, hogy a mulatókat, várieteket és orfeumokat megrendszabályozza. A megrendszabályozást azzal kezdték, hogy a miniszterium egyik tisztviselőjét kormánybiztosnak nevezték ki és az kijelentette, hogy az autonóm ar-tistaegyesület nőtágjait hatóságai személyek jelenlétében újra kell vizsgáztatni. Három hét óta hetenként kétszer-háromszor tartanak ilyen rostavizsgákat és ezzel 700 artistanó kenyerét veszélyeztetik,

mert mindegyik ki van szolgáltatva a vizsgáztatók könyve-kedvencnek. A megrendszabályozás bürokratikus keresztülvitelének esett áldozatul ma Wagner Böské, aki a Tabarin táncosnője volt és már öt esztendő óta szerepel a közönség előtt. A táncosnő már a vizsga előtt kijelentette, hogy ha megbuktatják, azt nem élne túl. Az egyik vizsgálóbiztosnak tényleg nem tetszett Wagner Böské tánc s megbuktatták. A leány ennek hallatára élettelemül vágódott végig a színpadon. Az egyik

2 TCHEOV 2
kínai bűvészek és akrobaták az aradi Central Barban

vizsgálóbiztos kijelentette, hogy az csak műajulás. Wagner Böskét magához térítették, hazament és otthon megmérgezte magát. Haldokolva szállították be a Rókus kórházba. A tragikus sorsú táncosnő mindössze 26 éves.

Garázda legény. Sulyos botrány történt tegnap este egyik aradi radnai-úton levő vendéglőben Stefanos György micalacai legény mulatott a vendéglőben egészen záróráig. Amikor figyelmeztették, hogy távoznia kell, az illuminált állapotban levő ember felkapott egy asztalon levő könyhákést és azzal febesütötte a vendéglő tulajdonosának ligát, a ki a helyiségben tartózkodott. A leány eszméletlenül esett össze, mire a dühöngő legény a késsel még le is akarta szurálni. A vendéglőben tartózkodók idejekorán közbevetették magukat és ártalmatlanná tették Stefanos Györgyöt. Csakhamar megérkezett a rendőrség és a közelben lakó orvos a helyszínre. A leány az ütés következtében könnyebb sérülést szenvedett, azonban a kiállított igazolom miatt súlyosan megbetegedett. A micalacai legényt a rendőrség előállította és megindult elene az eljárás.

Gyémántot és brilliánst a legmagasabb árrban fizet Hermann Iritz
Értékesítő és áruháza
Timisoara, Strada Merozi 12. Dec-fer sarkán. 428

Közgazdaság.
A valutapiac.

HELYI VALUTAÁRAK. Dec. 1.) Francia frank 11, svájci frank 38, dollár 196, dinár 2.80, szokol 5.75, lira 8.60, angol font 920. **Kifizetések:** Budapest 380, Bécs 354, Prága 6, Zürich 38.75, Milánó 8.70, London 930, Páris 10.75, Newyork 198, Belgrád 2.88.

ZÜRICHI NYITÁS. (December 1.) Amsterdam 209.12.50, Newyork 517.62.50, London 2392, Páris 27.92.50, Milánó 22.48.70, Prága 15.52.50, Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.52.50, Bucuressti 2.62.50, Varsó 0.000099.50, Bécs 0.0072.95.

ZÜRICHI TÖZSDEZÁRLAT. (December 1.) Amsterdam 209.25, Newyork 517.87.50, London 2398, Páris 27.97.50, Milánó 22.51, Prága 15.53.25 Budapest 0.0069.50, Belgrád 7.50, Bucuressti 2.65, Varsó 0.00099.50, Bécs 0.0072.95.

A ZÜRICHI UTÓTÖZSDÉN lej 2.70.

BUCURESTI TÖZSDEZÁRLAT. (December 1.) **Kifizetések:** Páris 10.70, London 920, Newyork 197.75, Milánó 8.60, Zürich 38.25, Bécs 0.002750, Prága 5.90. **Valuták:** Napoleon 730, aranyárka 45, leva 1.32, török lira 1.05, angol font 900, francia frank 10.65, svájci frank 37.50, lira 8.70, drachma 3.20, dinár 2.65, dollár 195, lengyel marka 0.00035.50, osztrák korona 0.0027, magyar korona 0.0026, szokol 5.50.

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDEZÁRLAT. (December 1.) Magyar

Lavina--asszonyszivek.

Főszerepben: Várkonyi Mihály

Nagy maradék vásár a Vándor divatáruházában.

Az a gy forgalom folytán felgyülemlett több ezer méter különféle maradék, minden elfogadható árral kapható.

Mindennemű szőrmeárak leg-**I. NAGY SZÜCS** üzletében, ARAD, Strada
jutányosabban beszerezhetők Alexandri (Salacz-uca) 5. sz.

UTLEVELEK

vizumozását és bármilyen megbízásokat
olioson, felelőség mellett naponta elintézzük
CLUJ, TIMISOARA, BUCURESTIBEN.

Gyűjtőhelyek:
LÖBL hírlapiroda Arad,
(az Apollo mezival szemben).
WEINFERGER olipőzist.

Weisz Dávid az Aradi Álom-
rendőrség mellett.
Pichler papirkereskedés (Bohna-
palota.)

Valódi angol szövetek

télikabát, raglán
ruhaszövet

Székelynél,

Arad, Piata Avram Iancu 20
(Szabadság-tér) 4058

Üzletes sarok magánház

Kétszobás lakással, havi 150.000 lejt
forgalmazó, korlátolt italmérséssel bí-
ró fűszerüzlettel 350.000 leiert beteg-
ség miatt eladó. Megbizott 16067
Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Piac tértől

Öt percrenyire fekvő kisebb bérház,
azonnal átvehető egyszobás, konyhás
lakással, megosztható nagy telekkel
200.000 leiert eladó. Megbizott
Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

Fűszerüzlet átadás!

Belváros legforgalmasabb uccájában,
nagyjövendelmű fűszerüzlet, trafik-
kedéllyel 25.000 lei lépés mellett,
havi 2500 lei házbérel, átruházható
hároméves szerződéssel átadó.
Megbizott: 16067
Uranul-iroda Arad, főpostával szemben.

4424

Petróleumot Benzint Gázolajat Pacurát (fűtőolajat)

6317

előnyös ár és fizetés
feltételek mellett
saját tartány-
kocsijaiban
szállított:

„ILFOV” S. A.

BUCURESTI,
Str. Paris No. 2.

HARISNYA minden versenyt közzé oltat **BOGYO A.** Arad, Str. Emi-
áron már 28 lejtől a legutósebb napon 13. szám
cérnafűtyöl és legutósebb szövési prima óvna minőségű (45 lejt). — „OSETA” harisnya 138 lejt. — Keztyűk,
szvetterek, reform nadrágok, selyem-síták, pamut és cőrnaftók, gombok stb. rüvittérük legelősebb árak mellett.

Hölgy fodrász-terem

ARAD, Str. Matei Corvin 1.
(Humyadi-ucca)
H-ik udvar, I. em. jobbra.

Óndolálás: 15 lejt, hajmosás 15 lejt, Manikűrözés: 15 lejt, hajvágás 15 lejt. Garantiált hajfestés
minden színben. Legelősebb árban Szíves pártfogást kér: SELEJAN speciál hölgy fodrász.

Eladó

Arad, Strada Fabricii régi hét szám alatt kisebb-nagyobb
háztelkek, nagyon jutányos árban. Értekezni lehet:
Kalász János bérüzletében, Arad, Piata Avram Iancu No. 3.

Román, német és magyar

fordításokat legprecízebben s azonnal
LÖBL HIRLAPIRODA
Arad, eszköztől. 6378

Schatz Simon

Terresvár, I. Str. Sf. Musat (Ná-
dor-ucca) 5. — Mindennemű esz-
tergályos munkákat elvállal. Hor-
dócsapok raktáron. 429

esztorgályos,

Financirozót keresek

(lehetőleg bonkot)

aki elsőrendű bonkgaranciát tud
adni másfélmillió lejt minimum
50% gyors lebonyolítása üzlethez.

Ajánlatokat „Bejegyzett cég” jeligérs az Aradi Közlöny
kiadóhivatalába kérek. 6329

Obor eladó.

Elsőrendű magyarországi termés, ki-
lenoven hektoliter, esetleg kisebb
tételekben is. Megtekinthető de-
cember 5., 6., 7-ikén Pancsotán.

Megbizott: Nagy Dániel
kocsigyártó, Pancsota. 6647

Perindei
Királyi udvar
szállás

Perindei

Uraknak maradék szövetek

alkalmi elárúsítása 3 méter és kisebb mére-
tekben igen jutányos árban, tiszta gyapjúból

a Magazin de Stofa Arad, Piata Av-
ram Iancu 17.

Fleischernél

Utlevelek

vizumozását és megbizá-
sokat felelőség mellett

gyorsan és legelősebben a **CURIER**

intéz el. Gyűjtőhely: Ooto-
gon dohánytűzűse, Arad,
Minorita templom előtt. 606

Birkenhauer Miklós

ajánlja dusan felszerelt fűszer- és esemege áruit
közeledő ünnepekre. Arad, Strada Eminescu

Varrógépek

kedvező fizetési feltételek mellett nagy választékban. Villany-
égők és mindenféle villanyfelezerelési cikkek legelősebben

Schwarcz műszerésznel,

Arad, Str. Brancovio
5. (Lázár Vilmos-u.)
Radolf Mosse 7031

Mélyen beszállított órák női és leányka kabátokban

PLESZ

központi ruháruházában, Arad, a színház hátsó bejáratával szemben. — Kérem a címre figyelmet.

15% engedély december hó 31-ig.

Kérem kérésatalm megtekintését.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját ezavak szerint számítjuk. — Minden azó hirdetés ára hétköznap 2 lej 50 bani, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. n. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. A kiadóvival fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmában fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse.

Levelezés.

IBIKÉMI A szorgalmas kili süítési gyakorlatokat remélem befejezte. Irhatna neheztelő kölyköknek. 6688

Alkalmazás.

LÁMPAERNYÓK készítését legmodernebb kivitelben olcsón vállalom. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 300

NŐI és gyermekruha varrást olcsón válllok. Cím Bauer Gyulánál. Arad. Micorita-palota. 15114

FEMNYOMÓ tanulókat keres négy középiskolával „Industria” mérleggyár Muresel (Zsigmondháza.) 15114

FIATAL leány alkalmazást keres kisebb családnál. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15116

FIZETŐLÁNYOKAT felvesz M. Tóth salon Arad. u. Neuman ház. 6696

FIATAL Engrossista segédet keres azonnali belépésre Ehrenfeld fűszerüzlete Arad. 6695

MINDENES szakácsné magas fizetéssel felvétetik. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15117

Vétel és eladás.

EUFON, 36 lemezzel, zongora, cselló, hegedű eladó. Cím Wallinger hirdetőjében Arad. 15116

HOSSZU PERZSA KABÁT, STINGL ZONGORA, BRILLIANS GYÜRÜ és egyéb ékszerek, perzsa és gyári szőnyegek, ezüst és bendorfi ezüst evőeszközök, gyermekjátékok, ajándék tárgyak, fiú és férfi télikabát, férfi és női ruha, butorok, damaszt asztalmenüek, tükrök, szalónok, szőrmék, háló és ebédlő berendezések, scheslon, terítők, kézimunkák, divány, párnák, festmények, villany vasaló és főző, kottatartó, ezüster, Biedermyer divány, koryhakredenc, öszszecsukható vaság stb. eladó. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

MÉZET ÉS NYULAKÁT veszek. koresek élő méhcsaládokat megvételre. Erdős Pál fűszerkereskedő-cég Arad. Platza Avram Iancu 3. 6886

BUTORRÁKTÁRÁMBAN ebédők, fiú-lőszobák olcsóáron kaphatók Wlegensfeld, Arad Str. Eminescu Deák Ferenc-n.) 6. szám. 873

AUTÓ vagy utazó bunda, majdnem új olcsón eladó. Megtekinthető Engelhardt szücsnél Arad, Str. Eminescu. 6597

SZŐNYEGEKET, butorokat, ékszereket antik tárgyakat, disztárgyakat bizományba veszek. Str. Consistorului 12. (Batthyány-n.) I. em. jobb. 1000

ELADÓ 1 új homokfutó kocsi és 1 bőrfedeles hintó. Cím Arad, Strada Cosbuc (Wesselényi-ucca) 47. 6664

3 SZOBA, konyhaberendezés, olajfestmények, zongora, antik óra és íróasztal és különböző tárgyak a legsürgősebben és legolcsóbban eladók. Gelinek, Arad, Str. Vladimirescu (Dobó-ucca) 5., I. em. 4. 6692

MINDENKINEK saját érdeke, hogy vásárlásait a mai nehéz pénzügyviszonyok között a legolcsóbb árak mellett szerezzék be. Téli divat ulster L. 2850 helyett L. 2450 Téli férfi öltöny L. 1900 helyett L. 1350 „ szörmebekecs L. 3150 helyett L. 2450 Téli bőrkabátok L. 5600 helyett L. 3850 Téli gumikabát L. 960 helyett L. 880 MUZSAY JÓZSEF férfi-, fru- és gyermek ruhatelepe Arad, városi színházzal szemben. 6287

NŐI kalapot őrüsi választékból bámulatos olcsón Aradon, Poschnál vehet. 6412

EZERJÓFÚ GYOMORELIXIR, páratlan hatású szer gyomor- és bélbántalmak, étvágytalanság, hányinger, felhívottság, emésztési zavaroknál. Óvakodjunk hasonló nevű és kiállítású hamisításoktól. Dr. Földes gyógyszerár, Arad. 6439

NAPTÁRAK viszontelárusítókra legolcsóbban Sándor hírlapirodájában Arad. Híjós gyógytár mellett. 10159

TEA CSALÁDBAN
„tartalomdús”
AZ ÉRT LEGOLCSÓBB ÉS EGYÜTTALÁ LEGFINOMABB TEA HASZNÁLATBAN

Ingatlan.

ARAD, Str. Veche (Uj-ucca) 20. sz. ház elfoglalható 3 szobás lakással eladó. 6694

Különféle.

ASSZONYOK, leányok részére gyorsan és pontosan elsajátítható állandó varró és szabásati tanfolyam az esti órákban is Arad, Str. Eminescu 6. 2348

„ELITE” fehérnemű gyár, Arad, Str. Mojanu 4. (Förny-u., Nádasdy-palota) készíti a legolcsóbb kivitelű férfi fehérneműt és pyjámákat.

Őrüsi pénzmegtakarítás azoknak akik ajándéktárgyaikat a Színházi versenybazárban szerzik be.

Felhívom a t. közönség figyelmét a külön játéktéremben levő karácsonyi vásár megtekintésére. Tekintve a mai rossz viszonyokat az árképpen levannak szállítva.

A tolongás elkerülése végett a magyar és román karácsonyi ünnepeknek egyidőben való megünneplésére való tekintettel akik december 15-ig eszközlik bevásárlásaikat azok különösen nagy árkedvezményben részesülnek.

Az üzletünkben vásárolt minden babak „Baba klinikánk”-ban díjtalanul lesznek eszközölve. 6687

Tegyen próbát a Brassó-i

első erdélyi cukorka és csokoládé gyár r.-t.

kiváló készítményeivel.

Perzsa szövőfonal legolcsóbban WEISZ és BENJAMIN cégnél Arad.

A legdivatosabb haszfűzők a legolcsóbb árban készülnek orvosi rendelésre is 6674 PILCZ IRMA fűzőkészítőnél Arad, Str. Eminescu 14. sz

Sándor (volt Kelet) hatóságilag engedélyezett vizumgyűjtő osztálya közismert pontossággal garancia mellett naponta intéztet el kipróbált szakképzett futárokkal vizum és bármilyen megbízásokat CLUJ, TIMISOARA és BUCURESTIBEN

Mikulás, cukorka és déligyümölcs különlegesség nagy választékban. **Pálffy** csemege-üzlet, A R A D Strada Eminescu. 10151

VÉGELEADÁS - hól vissza-maradt **ÁRUK** legolcsóbban **AJÁNDÉKBA** adásra **POSCH** divatruház, Arad, szereshető be.